

Sygn. akt IV KK 452/19

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **R. B.**

skazanej z art. 300 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 29 lipca 2020 r., w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanej

od wyroku Sądu Okręgowego w T.

z dnia 9 maja 2019 r., sygn. akt II Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w M.

z dnia 3 marca 2017 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. obciążyć skazaną kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

R. B. została oskarżona o to, że: w dniu 19 marca 2016r. w M. woj. (...), działając w celu udaremnienia wykonania wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 21 stycznia 2016 r., sygn. akt X GC (...), zgodnie z którym nakazał zapłacić pozwanej R. B. na rzecz powoda K. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą F.H.U. K. z siedzibą w P. kwotę 238.120.16 zł wraz z odsetkami ustawowymi;

1. na podstawie faktury Nr (...) zbyła samochód osobowy V. (...) rok prod.2006 na rzecz C. sp. z o.o.

2. na podstawie faktury Nr (...) zbyła samochód osobowy V. (...) rok prod.2011 na rzecz C. sp. z o.o.

- na podstawie faktury Nr (...) zbyła samochód ciężarowy R. (...) rok prod. 2005 na rzecz C. sp. z o.o. czym działała w celu udaremnienia zaspokojenia swojego wierzyciela K. M. , tj. o przestępstwo z art. 300 § 2 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 3 marca 2017 r., sygn. akt II K (...) oskarżona została uznana za winną tego, że w dniu 19 marca 2016 r. w M. woj. [...], działając w celu udaremnienia wykonania orzeczenia wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 21 stycznia 2016 r. sygn. akt X GC (...), zasądzającego od R. B. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą C. R. B. w M. na rzecz K. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą F.H.U K. w P. kwotę 238.120,16 zł wraz z odsetkami ustawowymi, na podstawie faktury Nr (...) zbyła samochód osobowy V. (...) rok prod.2006 na rzecz C. Sp. z o.o, na podstawie faktury Nr (...) zbyła samochód osobowy V. (...) rok prod.2011 na rzecz C. Sp. z o.o., na podstawie faktury Nr (...) zbyła samochód ciężarowy R. (...) rok prod. 2005 na rzecz C. Sp. z o.o., uszczuplając w ten sposób zaspokojenie swojego wierzyciela K. M., którym to czynem wyczerpała ustawowe znamiona występku z art. 300 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 300 § 2 kk skazał oskarżoną na karę 1 roku pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby 3 lat. Na podstawie art. 72 § 1 pkt 8 k.k. - pkt III wyroku, zobowiązał oskarżoną do wywiązania się z zasądzonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 21 stycznia 2016 roku, sygn. akt X GC (...) obowiązku zapłaty na rzecz K. M. kwoty 238.120,16 zł w terminie 1 roku od uprawomocnienia się wyroku.

Po rozpoznaniu apelacji wywiedzionej przez obrońcę oskarżonej Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 9 maja 2019 r., sygn. akt II Ka (...) utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od tego orzeczenia w części, w jakiej utrzymano w mocy wyrok Sądu Rejonowego w M., co do pkt III tego wyroku, wywiódł obrońca skazanej, który zarzucił naruszenie art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. poprzez utrzymanie w mocy przez Sąd Okręgowy w T. wyroku Sądu Rejonowego w M. w części dotyczącej zobowiązania oskarżonej do określonego zachowania (obowiązku wywiązania się z zapłaty zasadzonej należności), które jest niemożliwe do wykonania, gdyż:

1. oskarżona jest niewypłacalna od około jesieni 2016 r.,
2. w związku ze złożonym wnioskiem o ogłoszenie upadłości oskarżonej jako osoby nieprowadzącej działalności gospodarczej po ogłoszeniu tejże upadłości oskarżona z mocy prawa zostanie pozbawiona prawa zarządu swoim majątkiem na okres przekraczający rok,
3. realizacja nałożonego obowiązku w świetle istniejącej w dacie orzekania niewypłacalności oskarżonej byłaby popełnieniem przestępstwa z art. 302 § 1 k.k.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w T., w zaskarżonym zakresie, a także o uchylenie utrzymanego tym wyrokiem wyroku Sądu Rejonowego w M. , w zakresie punktu III tego wyroku, i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Prokuratury Rejonowej w M. wniósł o pozostawienie kasacji bez rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna w stopniu pozwalającym na

jej rozpoznanie w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie przypomnieć należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia skierowanym przeciwko orzeczeniu wydanemu przez Sąd Odwoławczy na skutek rozpoznania środka odwoławczego. Celem postępowania kasacyjnego jest bowiem wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym, a jednocześnie takich, które miały istotny wpływ na treść orzeczenia. Możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest zatem istotnie ograniczona. Nie ulega wątpliwości, że postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, które ma ponawiać kontrolę odwoławczą. W toku tego postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary (tak: postanowienie SN z dnia 21 września 2017 roku, sygn. akt IV KK 276/17).

Analiza zarzutu kasacji oraz jej uzasadnienia, prowadzi do wniosku, że podniesiony w niej zarzut ma charakter oczywiście bezzasadny, w zakresie upoważniającym do jego odrzucenia w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Przedstawiony w kasacji zarzut wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt. 7 k.p.k. wskazuje na sprzeczność w treści orzeczenia uniemożliwiającą jego wykonanie. Zdaniem obrony w części dotyczącej zobowiązania oskarżonej w punkcie III wyroku Sądu Rejonowego w M. , z mocy którego R. B. została zobowiązana do wywiązania się z zasądzonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 21 stycznia 2016 roku, sygn. akt X GC (...), obowiązku zapłaty na rzecz K. M. kwoty 238.120,16 zł w terminie 1 roku od uprawomocnienia się wyroku, zachodzi sprzeczność uniemożliwiająca wykonanie wyroku. W ramach uzasadnienia tego zarzutu obrońca powołuje się na fakt, że oskarżona jest niewypłacalna od około jesieni 2016 r., w związku ze

złożonym wnioskiem o ogłoszenie upadłości oskarżonej jako osoby nieprowadzącej działalności gospodarczej po ogłoszeniu tejże upadłości oskarżona z mocy prawa zostanie pozbawiona prawa zarządu swoim majątkiem na okres przekraczający rok, a realizacja nałożonego obowiązku w świetle istniejącej w dacie orzekania niewypłacalności oskarżonej byłaby popełnieniem przestępstwa z art. 302 § 1 k.k.

W kontekście zarzutu sformułowanego w kasacji powołującego się na sprzeczność w treści orzeczenia wskazać należy, że bezwzględną przyczyną odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt. 7 k.p.k. nie jest każda sprzeczność, lecz tylko taka, gdy "*in concreto*" prowadzi do niemożliwości jego wykonania. Sprzeczność w treści orzeczenia stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą, jeżeli uniemożliwia jego wykonanie. Chodzi tu przede wszystkim o sprzeczność w treści orzeczenia pomiędzy poszczególnymi rozstrzygnięciami w pisemnym orzeczeniu uniemożliwiającą wykonanie orzeczenia. Musi to być zatem, gdy chodzi o wyrok, sprzeczność między poszczególnymi jego rozstrzygnięciami i to nie każda, lecz tylko taka, która powoduje, że niemożliwe staje się jego wykonanie. Przepis ten nie obejmuje zatem ani sytuacji, gdy sprzeczność w treści wyroku utrudnia jedynie, ale nie uniemożliwia jego wykonania, ani sprzeczności zachodzącej między samym wyrokiem, a więc jego treścią (dyspozytywną częścią), a jego uzasadnieniem, jako że uzasadnienie to nie stanowi integralnego elementu treści wyroku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2015 r., III KK 235/15, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2005 r., IV KK 390/05).

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy wskazać trzeba, że wbrew twierdzeniom skarżącego w rozstrzygnięciu co do zobowiązania oskarżonej do wywiązania się z zasądzonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 21 stycznia 2016 roku, sygn. akt X GC (...), obowiązku zapłaty na rzecz K.

M. kwoty 238.120,16 zł w terminie 1 roku od uprawomocnienia się wyroku nie zachodzi taka sprzeczność w treści orzeczenia, która uniemożliwiałaby jego wykonanie. Jasno i jednoznacznie wynika z treści zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w T. , który rozpoznając tożsamy w swej treści zarzut szczegółowo i wyczerpująco wykazał jaka jest istota, cel i zakres orzeczonego zobowiązania (obowiązku). W uzasadnieniu wyroku (s. 12 - 13 uzasadnienia SO) wskazuje się, że konstrukcja przepisu art. 72 § 1 pkt 8 k.k. jest stosunkowo szeroka i daje sądowi możliwość zobowiązania oskarżonych do innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa. Nie ulega wątpliwości, że środek probacyjny może polegać na zobowiązaniu do wykonania prawomocnego orzeczenia innego sądu, w tym zapadłego w postępowaniu cywilnym, a wszczęte w tym zakresie postępowanie egzekucyjne nie jest ku temu przeszkodą. W sytuacji, gdy tak jak to ma miejsce w realiach rozpoznawanej sprawy, wyegzekwowanie należności napotyka trudności, to środek taki jest w pełni celowy, zwłaszcza, że może spełniać istotną funkcję probacyjną. Nie ma wątpliwości co do osoby objętej zobowiązaniem. Nie powstaje także wątpliwość, co do przedmiotu tego zobowiązania. Wreszcie, nie istnieją wątpliwości, co do powodów orzeczenia zobowiązania. Nie sposób zatem stwierdzić by w treści wyroku zachodziła taka sprzeczność, która uniemożliwia jego wykonanie, a oskarżoną pozbawia się wiedzy o tym jaka jest istota orzeczonego zobowiązania, tj. wywiązania się z zasądzonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 21 stycznia 2016 roku, sygn. akt X GC (...), obowiązku zapłaty na rzecz K. M. kwoty 238.120,16 zł w terminie 1 roku od uprawomocnienia się wyroku. Zgodzić się trzeba, że w stanie faktycznym występującym w niniejszej sprawie, w świetle przypisanego skazanej czynu, ustalenia, że zamiarem oskarżonej

było pozostawienie sobie możliwości dysponowania samochodami z jednoczesnym uniemożliwieniem przeprowadzenia co do nich egzekucji z ruchomości, nałożone przez sąd zobowiązanie nakłada na skazaną wywiązanie się z zasądzonego w/w wyrokiem Sądu Okręgowego w Ł. obowiązku zapłaty na rzecz K. M. kwoty 238.120,16 zł. W tej sytuacji zarzut istnienia sprzeczności uniemożliwiającej wykonanie wyroku, o której mowa w art. 439 § 1 pkt. 7 k.p.k. należało ocenić jako oczywiście bezzasadny.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

Skazaną ponadto obciążono kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.